

N:o 55.

Af herr **O. Andersson** i Lyckorna, *om helgonskyldens reglering eller afskaffande.*

Vid 1887 års riksdagar väckte jag motion derom, att Riksdagen måtte besluta att hos Kongl. Maj:t anhålla, att helgonskylden inom Lunds stift och Halland finge uttaxeras af församlingarnes medlemmar efter de grunder, som för kommunalutskylders utgörande i allmänhet vore stadgade, äfven när helgonskylden skulle användas till kyrkotjenstens eller till undervisningens behof. Det af Andra Kammaren tillsatta tillfälliga utskott, som hade att öfver motionen afgifva yttrande, förklarade, att helgonskylden dåmera, sedan nya grunder för de kommunala och kyrkliga behofvens tillgodoseende blifvit stadgade och i hela Sverige, med undantag blott för Lunds stift och Halland, utan inskränkning tillämpades, icke vidare kunde anses behöflig och utan skada för vare sig kyrkan eller skolan kunde upphöra samt dessutom vore en beskattningsform, hvilken icke öfverensstämde med de grundsatser, som vunnit allmänt erkännande, och därför måste anses obillig och orättvis, i följd hvuraf utskottet äfven hyste den mening, att helgonskylden borde, så snart ske kunde, upphävas. Något annat hinder ansåg utskottet därför ej förefinnas, än att en del af klockarne vore tillförsäkrad att utbekomma helgonskylden in natura, hvarför den helgonskyld, som sålunda utginge, borde bibehållas, till dess reglering af sådan klockarelön vunnit tillämpning. Och hemställde slutligen utskottet, att Riksdagen måtte i skrifvelse anhålla, att Kongl. Maj:t ville taga i öfvervägande, om icke den inom Lunds stift och Halland utgående helgonskylden kunde upphöra att utgå. Andra Kammaren biföll utskottets

hemställan, men Första Kammaren förklarade, sedan dess tillfälliga utskott i afgifvet utlåtande ansett den verkställda utredningen icke vara tillfyllestgörande, sig icke kunna biträda Andra Kammarens beslut i fråga.

Derefter väckte herr L. Pålsson i Hemmesdynge vid 1889 års riksdag motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om framläggande af förslag till helgonskyldens upphörande i vissa fall. Andra Kammarens tillfälliga utskott hemställde uti sitt vid sagda riksdag i anledning deraf gifna utlåtande n:o 15, att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t ville taga i öfvervägande, huru vida den i Lunds stift och Halland utgående helgonskyld, som icke användes till presterskapets aflöning, må utan olägenhet kunna upphöra att utgå. Denna hemställan blef den 13 mars 1889 utan diskussion bifallen af Andra Kammaren. Men, efter det Första Kammarens tillfälliga utskott förklarat sig finna den verkställda utredningen lika litet som de upplysningar, hvilka vid 1887 års riksdag i ämnet förekommo, vara af den beskaffenhet, att derpå kunde grundas något omdöme om lämpligheten af helgonskyldens bibehållande eller afskaffande, så vägrade Första Kammaren att biträda Andra Kammarens ifrågavarande beslut.

Sistlidna riksdag väcktes förslag i ämnet dels af ofvannämnde herr Pålsson och dels af mig.

Med anledning af herr Pålssons motion hemställde Andra Kammarens tillfälliga utskott n:o 1 i utlåtandet n:o 9, att Riksdagen ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t ville låta verkställa en utredning rörande den i Lunds stift och Halland utgående helgonskylden samt taga i öfvervägande, huru vida densamma, der den icke användes till presterskapets aflöning, måtte utan olägenhet kunna upphöra att utgå. Och denna hemställan bifölls af Andra Kammaren; men Första Kammaren beslöt, att herr Pålssons motion icke skulle föranleda till någon dess åtgärd.

I den af mig väckta motionen hemställdes, att Riksdagen måtte ställa till Kongl. Maj:ts förfogande ett visst penningebelopp, att i mån utaf behof användas till anskaffande af utredning om lämpligheten af helgonskyldens bibehållande eller afskaffande. Statsutskottet hemställde i dess utlåtande n:r 59, att min motion ej måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda; och denna hemställan bifölls af Riksdagen.

Då jag fortfarande anser helgonskylden vara i hög grad orättvis och olämplig, får jag härmed vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t ville låta verkställa en utred-

ning rörande den i Lunds stift och Halland utgående helgonskylden samt taga i öfvervägande, om den icke kunde upphöra att utgå.

Stockholm den 28 januari 1891.

Olof Andersson

från Kristanstads län.

N:o 56.

Af herr **N. Nilsson** i Skärhus, om utsträckning af den kommunala rösträtten.

Den kommunala rösträttens på landet förändring derhän, att icke hvarje beslut skulle kunna bestämmas af en eller ett par större röstegare, har länge varit ett önskningsmål, ofta framhållet i Andra Kammaren, hvarest framställningar derom alltid omfattats med välvilja, men som, till följd af motstånd från medkammaren, aldrig föranledt någon åtgärd.

Öfvertygad om nödvändigheten af förändring uti föreskrifterna om den kommunala rösträtten på landet, derest begreppet kommunal självstyrelse, som ligger till grund för kommunallagarne, skall blifva en verklighet, tvekar jag icke att på de sakrika skäl, som lagutskottet uti sitt betänkande n:o 39 under 1889 års riksdag framställt, å nyo framlägga den motion jag under sistförflutna riksdag, under n:o 155, tog mig friheten väcka, och som af Riksdagens dåvarande Andra Kammare, trots lagutskottets afstyrkande utlåtande, utan votering antogs.

Jag vågar därför vördsamt föreslå,

att Riksdagen för sin del ville besluta, att § 11 i kongl. förordningen om kommunalstyrelse på landet den